

Abonnement pour un an
200 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

" IDJTIHAD ,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

1 Février 1926 — No 197

الاجتهاد

|| IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعه

آبونمان : سنه لکی [۲۴ نسخه]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغدایسی ه لیرادر .

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنه

نومرو ۱۹۷ - ۱ شباط ۱۹۲۶

بیلدیکمیشیلر

شومندوفرك بوزنجی سنه دوربسی

کچن کون نهایت بولان ۱۹۲۵ سنهسی بر چوق آثار و مصنوعاتک یوزنجی سنه دوریهسنی تشکیل ایدیوردی : بونلرک الک مهمی شومندوفرك بوکون یوزنجی سنهسنی بیتوروب یوز برنجی یاشنه باصمش اولماسیدر . فی الواقع دنیاده ایلک تجاری دمیر یولی ۱۸۲۵ سنه میلادیهسی یولونلک یکریمی ینجی کونی انکلترده آچیلوب رسم کشادی یایلمشدی ؛ بویلاک خط انکلترنک [ستوقتون] و [دارلینقتون] شهرلری آراسنده ایدی . اوزرنده ایشلهین تره آلئی کومور واغونندن ، بریولجی واغونندن ، اوزرنده یولجیلر ایچون ایسکمهلهر بولونان یکریمی بر آچیق چاتیدن واک صوکنده کذا آلئی کومور واغونندن مرکب اولوب بونلرک هیئت عمومیهسنی ساعتده دو قوز کیلومترو کیدن مشهور [۱ نومرولو سته فسون] لوقوموتینی جر ایدردی . بو ترهک باش طرفنده بایراق طاشیان بر سواری کیدردی ! اهالی اوزمانک بویکی واسطه نقلیه سنک گذرگاهنه طویلانوب کمال حیرتله تماشا ایدر و جانلری طاتلی اولان موسوسلر قطعاً امنیت ایدوب بینمزلردی ! بو حاله کولمه ملیز ، چونکه عینی حس تماشایی بوکون طیاره قارشیسنده دویمایانلریز پارماقله کوستریله بیلیر ! یالکیز بر نقطه یی تصحیح ایدلم : بوکون شومندوفرك یوز برنجی یاشنه کیرمسی ، آی وکون حسابیه دکل ، یالکیز سنه عددی اعتباریلهدر .

مومک بوزنجی سنه دوربسی

زمانمژک اوپارلاق ایشیقلری قارشیسنده پک سونوک وحزین بر ضیا ویردن زوالی موم و قتيله اجدادیمزک کیجهلرینی بویوک وتمیز بر نور کبی تنویر ایتشدی ! مع مافیه بزم مملکتده وبالخاصه آناتولیده حالا اسکی قیمتی آز چوق محافظه ایتکدهدر . دون نهایت بولان ۱۹۲۵ سنهسی مومک ، یعنی بیاض مومکده یوزنجی سنه دوریهسنه

تصادف ایدیوردی ؟ چونکه بیاض موم میلادک ۱۸۲۵ سنهسی آغستوسنده [نورمن شهورول] و [کهی لوساق] اسمنده ایکی مشهور کیمیا کر طرفندن ایجاد ایدلمشدی . اوزمان بواختراع بر حادئه اقتصادیه تلقی ایدلدی ؛ چونکه اوندن اول موجود اولان بال مومنی آنجق زنکینلر یاقاییلوردی ! فقرا طاقی ایسه ایچ یاغی قندیلی و اواجق آله ویله اکتفایه مجبور اولیوردی ! بیاض موم ، الکتریک و پتروله رغماً بوکون حالا بویوک بر خدمت کورمکدهدر . حتی بوندن دولایی فرانسه نک بویوک جمعیات فیه سیله صنایع مؤسساتی دیگر مملکتلرکده اشتراکیله مومک یوزنجی سنه دوریهسنی تسعید ایتشلردر .

اورس لشمه قریفلری بیکدمک اصولی

اورس لشم قدیفه منسوجاتی یپیکی برحاله کتیرمک ایچون ، بویله برقاشی ایچنده قاینار صو بولونان و بناء علیه بخار نشر ایدن بر قابک اوزرینه قویمالیدر . قدیفه نک حاولی طرفی بخاره معروض اولمالیدر . بو صورتله ایجه کردکدن صوکره بخاره معروض اولمایان ترس طرفندن غایت قیزغین بر توتو ایله توتوله ملیدر . دیگر بر اصول ده اواردر : قدیفه یی هواده طوتوب ایچنه آز مقدارده سیرکه قاتیلش بر صو ایله حاولی طرفی ایصلاتیلقدن صوکره ، ترس طرفندن توتوله ملیدر . بو صورتله اورس لشم قدیفلره اسکی پارلاقلاری تمایله اعاده ایدلش اولور .

صو لشمه میچکری تازه لشمک اصولی

صولمایه باشلامش چیچکاری جانلاندیروب تازه لشمک ایچون صاپلرینک اوجلرینی مقاصله بر سانسیمترو قدر کسکدن صوکره قاینار درجه ده صیجاق صویه باطیرمالیدر . بو صو آرتق ایلیقلا شوب صوغومایه باشلادیفی صیره ده چیچکارک صاپلرینی صویه باتیریلدقلری نقطه نک بر آز اوستندن بر ده کسمه لی و اوندن صوکره چیچکار تازه صو دولو بر وازویه قونولمالیدر .

اگر چیچکارهنوز تازه ایکن عادی صو یرینه یاغور صوینه و یاخود برلیتره سنه بش غرام (قاربونات دامونیا) قونیلوب حل ایدلش ماء مقطر ایچنه قونیلاجق اولورسه ،

ایشته بو اصلاحاتیله ژول سهزار احداث ایتشدی ؟
 بویضاحاتدن آکلاشیلیرکه افرنجی تقویم میلاد عیسی دن
 اول رومولوس طرفندن تأسیس ایدیش ، شکل قطعیسی
 کذا قبلالمیلادقرال نوما تعیین ایتش والکهمم اصلاحاتی ده
 ینه خرسیتیانقدن ومیلادعیسی دن اول ژول سهزار طرفندن
 اجرا ایدیشدر ؛ بناء علیه نه ظهورنده ونه ده نکاملنده در .

مقاصد جام کسمک اصولی

الماسه حاجت قالمقیزین برجامی طبقی کاغد کسر کبی
 کسمک ایچون پک قولای بر اصول واردر : کسپله جک
 جام صویه باطیریالمی وصویک ایچنده صول ال ایله جامی
 طوتوب صاغ الده بولونان مقاصله ایسته نیلن شکلده
 کسمه لیدر ؛ آیحق الکرک بیلکله قدر صویه کیرمش
 اولماسی وجامله مقاصده تمامیه صویک ایچنده بولونماسی
 لازمدر . بو صورتله بویوک بر قوت صرفنه حاجت
 اولقمقیزین جامی ایستدیککیز شکلده کسه بیلیرسکیز .

بارر متر و یاغور اصولی

سکیز غرام کافور ، درت غرام کهرچله و ایکی
 غرام نشادر طوزینی بر ایکی داملا اسپرتو علاوه سیله
 کوزله دوکوب غایت ایجه توز حالنه کتیرمیلدر . اوندن
 صوکره بوخلیطه یی آلتش غرام اسپرتو ایچنده اریتوب
 حاصل اولان محلولی شکلا ایجه اوزون برشیشه یه قویالمیلدر .
 بوشیشه نیک آغزینی برلاستیک پارچه سیله قاتالمالی وایچریده کی
 مایعک هوا ایله تمانی تا مین ایتک اوزره بولاستیکک
 تام اورتاسندن طوپلو ایکس نه ایله کوچوک بردلیک آچالمیلدر .
 مایعک ایچنده یوزن ذره لر شیشه نیک دینه اینوب
 مایع براق قلاجق اولورسه ، هوانک ایی اولاجغنه دلالت
 ایدرلر . فقط بو ذره لر تدریجاً یوقاری چیقوب مایعک
 اورتاسنده دورمقله برابر اونی بولاندیرمایاجق اولورسه ،
 یاغور یاغاجغنه علامندر . اگر ذره لر بالعکس مایعک
 سطحنه چیقوب خفیف برطبقه تشکیل ایده جک و بوطبقه
 کیتدجه کثافت پیدا ایدوب عادتاً بر تخمر منظره سی
 کوستره جک اولورسه ، بویوک روزکار فورطنه لرینک
 قریب الوقوع اولدیغنه دلالت ایدر .

طراوتلرینی بش کون قدر محافظه ایدرلر . مع مافیه ده
 بسیط بر چاره ده واردر : صویک ایچنده بر آسپیرین
 قومپریمه سی اریتیله جک اولورسه ، چیچککله حیاتی کذا
 اون بش کون قدر ادامه ایدمش اولور ؛ فقط هر حالده
 بومدت ظرفنده صاپلرینی بر ایکی کره کسمک لازمدر .
 صوکره ، ۱۸۴۵ تاریخنده آمریقاده تطبیق ایدیلکه
 باشلادی ۱۸۵۸ تاریخنده فرانسولر تکرار بو اصولی
 احیا ایتکه چالیشدیله . بو اصول پک بسیطدر : اولاً
 قووانلرک اطراف صامانله صاریلدقن صوکره بونلر یره
 قازیش سپرلرک دینه فونولمالی ، صوکره ده سپرلرک اوستی
 تحته لره ئورتولوب بوتخته لرک اوزرینه اوقازیلان یرلردن
 چیقان طوپراقلر یاییلارق آیاقله چیکنه نملیدر . بو اصولی
 چفتجیلریمزه بالخاصه توصیه ایدر .

میلادی تقویمک تاریخی

بویوک ملت مجلسنده یقینده مذاکره ایدیله جک اولان
 میلادی تقویمک رأس تاریخی میلاد عیسی اولقله برابر ،
 بو تقویمک تاریخ تأسیس و تکاملی خرسیتیانقدن پک اول
 باشلامش اولق اعتباریله ، میلادی تعبیرندن زیاده
 [افرنجی] تعبیریه یاد ایدیلیسی ده داوغرو اولور ؛ چونکه
 میلادک وبالنتیجه خرسیتیانلک بو تقویم ایله علاقه سی ،
 یالکیز رأس تاریخنک بالآخره حضرت عیسی یه نسبت
 ایدیلسندن عبارت اولوب متباقی جهات فیه سی صرف بر
 تکامل مدنی محصولیدر . فی الحقیقه بو تقویم اصلاً روما
 تقویمی Calendrier romain شکلنده ظهور ایتش
 وایلک روما قرالی اولوب میلاد عیسی دن یدی بچق عصر
 اول یاشامش اولان رومولوس طرفندن وضع واحداث
 ایدیشدر . رومانک ایلک واضع قانونی عد ایدیلن رومولوس
 اوچ یوز کون واون آیدن عبارت برسنه ایجاد ایتشدی :
 بالآخره خلفی نوما طرفندن ده ایکی آی ده علاوه
 ایدیلرک سنه اون ایکی آی اولدی . اوزمان رأس تاریخ ،
 رومانک تأسیسیدی ؛ تولدی میلاددن برعصر اول اولان
 مشهور ژول سهزار بو تقویمی کونشه نظر آ تعدیل و اصلاح
 ایتدی ربو صورتله اونک نامنه اضافه ایدیلوب ژولیه ن
 تقویمی تسمیه ایدیلدی ؛ درت سنه ده بر کن کیسه لری

طبیعتدن ملهم شاعرانه اسمار طاقشیدی ؛ فقط بوغیر
طبیعی طبیعتپرستلک اختلال طاشغینلقریله برابر نهایت
بولدی و اوندن صوکره هیچ بر دین رسمیسی اولمایان
فرانسه حکومتی افرنجی تقویمی، محضاً اک دوغرو وین الملل
تقوم اولدیغندن دولای ، تکرار قبول ایتدی . مع مافیه
بو تقویمده حالا کوچوک بر نقصان اولدیغندن درت بیک
سنهده بر کونلک بر خطا تولید ایده جکدر ؛ فقط آرتق
اونک تصحیحی ده بیکرجه سنه صوکره کله جک انسانلر
دوشونسونلر ! ...

A. Albert Samain

Tandis que j'erre seul au fond du parc désert,
Je songe à toi Samain par ce beau soir d'automne
Qui mir sa langueur au bassin de Latone,
Ceint de rose mêlée au chrysanthème amer

Debout, à l'horizon, frappé d'un brusque éclair,
Le vieux palais de marbre à son faste rayonne
Mais l'aube à ses pieds tremble à mesur où frissonne
Déjà comme un premier pressentiment d'hiver.

La nuit efface, au long des droites avenues,
L'image des héros et des déesses nues
Sur le point de se fondre en néant vaporeux.

Et, dernière rumeur de la royale enceinte,
O frère de Watteau! le jet d'eau rend la plainte
De ton cœur oppressé d'un secret douloureux.

E. Raynaud

Abdulhak Hâmid Bey

A. E. G. W. GIBB, Esq.

Une éclipse fleurit dans les yeux de sa Muse;
Un Deuil blanc en son sein dompte mal ses sanglots;
Après une Ombre, ému, court, trébuche et s'accuse;
Récite son Amour aux flores, aux bouleaux.

Cette Ombre douce et chère indique le chemin
Où gisent les cœurs fous des amours pantelantes;
Il devient demi-dieu: sa lyre étincelante
Improvise un air grave, exquis et surhumain.

Son âme se nourrit des douleurs éternelles;
Une immense espérance embrase ses prunelles;
Fait revivre en son cœur un monde anéanti.

L'Iran à mille éclats, les Indes pittoresques,
L'Arabie en feu, les Alpes chevaleresques,
Tout vit et vibre en lui et se sent ressenti.

2-XI-190. Wien.

«La Lyre Turque» — Dr. AB. Djévdet

رصدخانه نك اخباراتنه اعتاد ایتمینلرک هر حالده بویه
برر بارومترو یایوب احوال جویه خصوصنده مستریخ
اولالری، هرکون فطین افندی یی تنقید ایتلرندن اولادر.

بال آربرینی قیشره محافظه اصولی

قووان آربرینی قیش موسمنک شداندندن محافظه
ایچون اک سالم اصول، کومک اصولدر. اون سکزنجی
عصرده آلمانیا ده ایجاد ایدلش اولان بواصول، ۱۷۸۹ ده
فرانسه ده تجربه ایدلشدی. بالآخره بر مدت اونوتولدقن
خرستیالمک هیچ بر تأثیری اولمامشدر ؛ اونک ایچون

بو بر خرسنیا ن تقویمی دکدر ؛ حتی بالآخره خرسنیا نلر
حاضر بولدقاری بو ژولین تقویمی عیناً قبول ایدوب
یالکیز رأس تاریخی دیکشیدیرک رومانک تأسیسی یرینه
میلادی اساس اتخاد ایتمشلدر ؛ فقط تقویمک کنیدیسی
کبی ژول سه زارک اسمی ده عیناً محافظه ایدیلوردی .

بناء علیه ژولین تقویمی میلاددن صوکره اون آلتی عصر
قدر ده عیناً پایدار اولدی ؛ اون آلتنجی عصرده پک
جزئی و اهمیتسز بر تصحیحیه تابع طوتولدی ؛ چونکه
(ژول سه زار)ک وضع ایتدیکی اصولده کوچوک بر نقصان
بولونماق اعتباریه هر دو قوز یوز سنهده یدی کونلک بر

خطا حصوله کایوردی . بوضورتله ۱۸۵۲ تاریخنده اون
کونلک بر فرق حاصل اولدیغندن ، پایا اون اوچنجی

غره غوآر اوسنه نك بش تشرین اولنک اون بش تشرین
اول اعتبار ایدیلسنی امر ایتدی وایشته بو کوچوک تصحیح
اوزرینه ژولین تقویمی [غره غوریه ن تقویمی] نامی آلوب
بو کونلکی شکلنه کیردی . بوین الملل تقویمی بوتون آوروپا

ملکتری قبول ایتدی ؛ یالکیز اورتودوقس کلیساسنه
منسوب اولان روسلرله یونانیلر ژولین تقویمی محافظه
ایتدیلر و بالنتیجه ۱۸۵۲ ده اون کوندن عبارت اولان

فرق اوزماندن بری اون اوچ کونه بالغ اولدی . فرانسه
اختلال کیری اثناسنده قونوانسیون مجلسی ماضیدن
نه فالدیه هپسی سیلوب سوپوردیکی صیره ده ، ۴ تشرین
ثانی ۱۷۹۳ تاریخنده ویردیکی بر قرارله بر جمهوریت
تقویمی Calandrier républicain احداث ایدمرک
تقویمی آیلرک و کونلرک اسملریله برابر قلدیرمش و آیلر